

Recerca Aplicada

Codi: 43096
Crèdits: 15

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4315887 Recerca i Innovació en Cures Infermeres	OB	0	A

Professor de contacte

Nom: Maria Feijoo Cid

Correu electrònic: Maria.Feijoo@uab.cat

Equip docent

Anna Estany Profitós

María José Recoder Sellarés

Juan Manuel Leyva

Albert Navarro Giné

Jordi Vallverdú Segura

Clara Selva Olid

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent extern a la UAB

Juan Roldán Merino

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

Introducció

Amb el mòdul de recerca aplicada es pretén que els estudiants adquireixen el coneixement sobre els marcs teòrics, la metodologia científica i l'ús de la bioestadística que li permetin dissenyar i portar a terme una recerca rigorosa i rellevant en l'àmbit de les ciències de la salut

Objectiu general

Proporcionar als professionals d'infermeria els elements necessaris en investigació perquè siguin capaços d'aplicar-los per innovar i millorar les cures infermeres des de una perspectiva creativa i innovadora.

Objectius específics

- Demostrar que compren la importància i limitacions de la investigació científica en l'àmbit d'infermeria
- Diferenciar els tipus de investigació i la metodologia científica aplicada

- Valorar críticament, identificar i classificar les fonts d'informació científica
- Elaborar un protocol de investigació, basant-se en la metodologia científica
- Demostrar que compren les metodologies estadístiques bàsiques utilitzades en els estudis clínics i utilitzar les eines d'anàlisi de la tecnologia computacional moderna

Competències

- Analitzar críticament i sintetitzar informació especialitzada.
- Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
- Diferenciar els tipus de recerca i aplicar la metodologia científica.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions pròpies, i els coneixements i les raons últims que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
- Reconèixer i explicar el context ètic, regulador i financer en el qual s'ha de dur a terme la recerca en ciències de la salut
- Utilitzar els programaris específics per impulsar i millorar la transferència de coneixements.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament i sintetitzar informació especialitzada.
2. Aplicar els principis generals de la bioètica i de l'economia de la salut a l'activitat científica.
3. Buscar, seleccionar i gestionar informació de manera autònoma, tant en fonts estructurades (bases de dades, bibliografies, revistes especialitzades) com en informació distribuïda a la xarxa.
4. Comprensió i identificació dels nivells d'evidència científica.
5. Descriure les diferències més significatives entre recerca qualitativa i quantitativa.
6. Distingir els elements bàsics de l'anàlisi de resultats i l'elaboració de conclusions.
7. Enumerar les estratègies bàsiques d'anàlisi qualitativa i quantitativa.
8. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
9. Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions pròpies, i els coneixements i les raons últims que les sustenten, a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
10. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
11. Realització d'informes.
12. Recollida, anàlisi i interpretació de les dades a partir de les metodologies quantitatives i / o qualitatives.
13. Utilització de l'evidència científica.
14. Utilitzar de manera correcta les eines de cerca de documentació i gestió bibliogràfica.

Continguts

- Construcció del coneixement científic.
- Paradigmes en investigació: investigació quantitativa i investigació qualitativa.
- Diversitat terminològica en els tipus d'investigació. Visió general del procés d'investigació. Objectius. Hipòtesi.

- Característiques generals dels diferents dissenys: fortaleeses i debilitats de cada un: estudis de cohorts, de casos i controls, de prevalença, experimentals. Revisions sistemàtiques. Mesures de freqüència i d'associació. Validesa interna i externa.
- Fonts d'informació científica: Medline, EMBASE, Scielo, PLoS, FQS, Scopus, Health Sciences Library System entre d'altres bases de dades i crítiques de la literatura científica.
- Principis generals d'estadística. Introducció a l'estadística. Descripció dels tipus de variables existents, així com dels estadístics més idonis per a cadascuna d'elles.
- Introducció al contrast d'hipòtesis.
- Protecció dels drets dels pacients i els animals. Codis ètics en la investigació. Comitès ètics. Font i tipus de finançament. Programes nacionals.
- Introducció a les metodologies interpretatives: grounded theory, etnografia i fenomenologia. Introducció a les metodologies crítiques: investigació-acció-participació. Tècniques d'investigació qualitativa: entrevista, observació. Focusgrup.
- Anàlisi i codificació de dades qualitatives. Ús de softwares qualitius: Atlas-Ti, N_Vivo, DTMI. Criteris de qualitat qualitativa.
- Lectura crítica

Metodologia

- Teoria
- Aprenentatge basat en problemes (ABP)
- Lectura d'articles/informes d'interès
- Debats
- Tutories

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Aprenentatge Basat en Problemes	7	0,28	
Pràctiques en laboratoris especialitzats	20	0,8	
Teoria	47	1,88	
Tipus: Supervisades			
Lectura d'articles/informes	40	1,6	
Tutories programades per la cerca, anàlisi i elaboració de treballs	10	0,4	
Tipus: Autònomes			
Cerca d'informació	219	8,76	

Definició de paraules clau i estratègies de cerca en bases de dades bibliogràfiques	30	1,2
Lectura comprensiva de textos Recensions, assajos bibliogràfics (individuals o en grup) a partir d'una guia	0	0

Avaluació

El sistema d'avaluació consta de 2 apartats, cadascun te un pes específic

Examen tipus test . Pes del 60% de la nota final

Elaboració i presentació d'una proposta de recerca amb metodologia qualitativa o quantitativa. Pes de la nota 40%.

La qualificació s'atorgarà en funció de la següent escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual es pot afegir la corresponent qualificació qualitativa

0 a 4,9: Suspens (SS).

5,0 a 6,9: Aprovat (AP).

7,0 a 8,9: Notable (NT).

9,0 a 10: Excel·lent (EX).

Es considerarà no avaluable quan l'estudiant no s'hagi presentat a un dels dos apartats.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Elaboració i presentació d'una proposta de recerca	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14
Exàmen	60%	2	0,08	2, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 13

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA BASICA

1. Burns N, Grove SK. Investigación en enfermería. 3ª ed. Barcelona: Elsevier España; 2004.
2. Cobo, Erik , Bioestadística para no estadísticos: principios para interpretar un estudio científico / Erik Cobo, Pilar Muñoz, José Antonio González. Publicació Barcelona : Elsevier Masson, cop. 2007
Descripció xiv, 354 : il.; 24 cm Matèria Biometria Estadística mèdica ISBN 9788445817827
3. Denzin, N.K. & Lincoln, Y.S. (2005) The Sage Handbook of Qualitative Research. Sagepub: Thousand Oaks, California.
4. Guasch, Óscar (2002), Observación participante, Centro de investigaciones sociológicas, Madrid.
5. Guber, Rosana (2004), El Salvaje metropolitano. Reconstrucción de conocimiento social en el trabajo de campo, Paidós, Buenos Aires
6. Martínez-González MA, Sánchez-Villegas A, Faulin J. Bioestadística amigable. 2ª ed. Madrid: Díaz de Santos, SA; 2006.
7. Polit DF, Beck CT. Resource manual for nursing research: Generating and assessing evidence for nursing practice. 9th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2012.
8. Polit DF, Beck CT. Essentials of nursing research: appraising evidence for nursing practice. 8th ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2014.

9. Ruiz Olabuénaga, J.I. (2007) Metodología de la investigación cualitativa. Universidad de Deusto: Bilbao.
10. Salamanca AB. El aeiou de la investigación en enfermería. Madrid: Fuden; 2013
11. Silverman, D. (2000) Doing qualitative research: a practical handbook. Sage: Londres.
12. Vasilachi de Gialdino (2006) Estrategias de investigación cualitativa. Gedisa: Barcelona.
13. Vázquez Navarrete, ML ; Ferreira da Silva, R; Mogollon Pérez, A; Fernández de Sanmamed Santos,MJ ;Delgado Gallego,MJé;Vargas Lorenzo,I.Introducción a las técnicas cualitativas de investigación aplicadas en salud. Cursos GRAAL 5. 2006. Materials 168.

ÉTICA

1. Acevedo Pérez, I. (2002) Aspectos éticos en la investigación científica. Ciencia y enfermería, 8 (1), pp. 15-18.
2. Martín Arribas, M.C., Feito Grande, L., Júdez Gutiérrez, F.J. i cols. (2012) Recomendaciones sobre aspectos éticos de la investigación cualitativa en la salud. Metas de enfermería, 15(4), pp. .58-63.

TEORIA FONAMENTADA

1. Carrillo Pineda, M., Leyva-Moral, J.M., Medina Moya, J.L. (2011) El análisis de los datos cualitativos: Un proceso complejo. Index de enfermería, 20(1-2), pp. 96-100.
2. De la Cuesta Benjumea, C (2006) La teoría fundamentada como herramienta de análisis. Cultura de los cuidados, 20, pp. 136-140.
3. G. Vivar, C., Arantzamendi M., Lopez-Dicastillo, O. i Gordo Luis, C. (2010). La Teoría Fundamentada como Metodología de Investigación Cualitativa. Index de Enfermería; 19(4), pp. 283-288.

RIGOR

1. Noreña, A.L., Alcaraz-Moreno, N., Rojas, J.G., Rebolledo-Malpica, D. (2012) Aplicabilidad de los criterios de rigor y éticos en la investigación cualitativa. Aquichan, 12(3), pp. 263-274
2. Sandín Esteban (2000) Criterios de validez en la investigación cualitativa: de la objetividad a la solidaridad. Revista de Investigación Educativa, 18(1), pp. 223-242